

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre . 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

A jövőért.

Nemes vetélkedésnek a tanuja ez a mai idő. Vetélkedésnek az iránt, hogy a magyar nép sorsa lehetőleg javíttassék. Erre törekszik, habár nem kérédik vele, mint az arisztokrata pártok, a kormánypolitika. Sőt most, amikor az agrárius tábor a szövetkezetek révén valóban elismerésre méltó módon dolgozik a népert, pótolván régi hibákat, még rá is licitálnak és azt kívánják, hogy a népnek sorsa ugy jobbuljon, hogy minden munkásnépnek jusson egy darab a magyar földből. Nincs jogunk föltenni, hogy ez földosztó forradalmi jelszó akarjon lenni, miért is más értelme nem lehet, mint az, hogy a munkásviszonyok, a munkabérek, a mezőgazdasági termelés és értékesítés viszonyai ugy alakuljanak, hogy a népnek nemcsak a mindennapi kenyérré teljék ki, hanem tőkegyűjtésre is legyen módja.

A tőkegyűjtést azonban nem csak a mezőgazdasági munkásnál kell lehetővé tenni, sőt itt van a legtöbb garancia arra, hogy a

birtokos, a munkaadó, az ő munkásait nem zsákmányolja ki. Mert a földmivelés olyan foglalkozás, hogy beláthatatlan időig összeköti a munkaadónak és munkásnak a sorsát. Hanem még inkább kell törekedni a munkásnép oltalmazására a gyári és ipari vállalkozásoknál, ahol mindig nagy a kínálat munkáskézben s ha a jelenlegi munkáserő kidől, elgyengül, könnyűszerrel kap a vállalkozó, gyáros másokat. Énnél a munkásosztálynál van csakugyan helyén iparkodni azon, hogy a munkabérek állandóan ugy alakuljanak, hogy a munkásnak tőkegyűjtésre is maradjon módja, amely őt öreg korában, fáradtsága után, biztosítsa az éhenhalás ellen.

De egyáltalán a tőkegyűjtés kell, hogy jelszava legyen minden olyan foglalkozásbelinek, akire nem vár rá akkora öröklött vagyon, amelyből nyugodtan megélhet. Mig a nagybirtokosoknál, nagy vállalkozóknál és nagytőkéseknel a további tőkegyűjtés a nemzeti vagyon eloszlás szempontjából káros, mert a vagyonföhalmozódásnak egyenlőtlenségeit még neveli, olya-

noknál, akik biztos vagyonnal nem birnak, ez egyenesen szükséges és a társadalmi függetlenségnek egyenes föltétele.

Magyarországon azonban a tőkegyűjtés vágya nem igen van meg. Sem a munkás, sem a szellemi foglalkozásból élő nem iparkodik, nincsen a vérebe oltva, hogy keresetének egy részét félre rakja s bármily kis méretben, de a tőkegyűjtéshez hozzáfogjon. — Ezért van aztán, hogy oly sok nyomorult egzisztencia van nálunk. Például az egyetemi tanár, ha van öt-hatezer forint jövedelme, azt rendesen az utolsó garasig elkölti. Ha aztán meghal, családja, mely hozzá volt szokva a hatezer forintos háztartáshoz, szerencsétlenül nyomorog az egyezer forintos nyugdíjon. Igy él a hivatalnok-családok legtöbbje. Ezeknél is, egyáltalában a legszerényebb háztartásban is meg kell egyszer kezdeni a bőven való költsékesnek megszorítását s népszerűvé kell tennie azt a gondolatot, hogy a legkisebb keresetből is lehet és kell félretenni, mert rosszabb napok is jöhetnek még.

Az egy napig nyíló virág.

Irta: **Herald Kidde.**

Ott ültek egy mohlepte nagy kövön, a reggeli napfényben harmattól csillogó fölfutórszák alatt.

A leány letette szép szőke fejről a szalmakalapot, melyet a szél minduntalan el akart kapni.

Az ifju előrehajlott és a leány derült arczába nézett; — kezük — egymásba kulcsolva — a régiségtől szürke kő száraz mohán pihent.

Fejük fölött halványfehér folyondár-virágok egész özöne hullámozott, ki kidugva fejcskékiket a zöld lugas és piros kerítés közül.

Alant, a fénylőlevelű erdő és a meredek országot mögött vigan folydogál a patak mély sziklaágyában. Mikor a szél erősebben fujt, a víz csobogása egészen fölhangzott hozzájuk, mint valami vigan lobogó láng, mely abban a pillanatban elalszik, mihelyt a szél megfordul

— Bár a fölkelő nap aranyugára világítaná meg szerelmünk első napját, édes Margit!

A leány a szavakra hirtelen elmosolyodott s meleg, kék szemét bele mélyesztette a férfi arczába s még jobban megszorították egymás kezét. Majd hátrahajtotta fejét a folyondár közé, ugy, hogy csakugy imbolygott a sok karesuszárú virág, amint hozzájuk ért, s gyöngyöző harmatesőt hullattak szőke hajára.

— Ugyan ne, még ne! — nevetett a leány s megrázta nedves fürteit.

— De édes Margit! — kiáltott az ifju és föluggott ültéből. — Csak nem akarod ezeknek a harmatos virágkelyheknek a tartalmát mind szétlocsolni

Nagy vigyázattal hajtott meg most a férfi egy karsu virágkelyhet, ugy, hogy Margitnak egészen a szájacskájához ért. Teliesteli volt ez a virágkehely reggeli harmattal s az éjjel esett esővel.

— Igyál, Margit!

Margit mosolyogva rejté piczi forró ajkát a hüvös, halványpiros vízbe és ugy

szürcsölte... Az ifju is oldaillesztette száját a leányé mellé s ugy ittak együtt a bájos kis virágkehelyből, mely, mikor az ifju eleresztette a virág szárát, hirtelen vissza-csapódott a helyére, a lugas közé.

— Ez volt ami nászitalunk Margit!

— Te, — kiáltott föl hirtelen a leány és merőn nézett az ifju arczába, — tudod-e, hogy hívják erre mifelénk ezt a virágot?

— Nem tudom kedvesem.

— Egy napig nyíló virágnak, — szólt csendesen a leányka. — Mert reggel kinyílik és már estére elhervad.

— Egy napig nyíló virágnak... És ki hívja így?

— A nagymama.

— Az a vén asszony, ott benn? — s fejével a lugas mögött levő alacsony, vörös házikó felé intett, amelynek ablakán egy éites nő nézett ki.

— Igen, ő az! — s a leányka könnyedén fölkel.

— Az a kő, amelyen most ültünk, a nagymama köve!

■ Varrógép és kerékpár-üzlet áthelyezés. ■

Van szerencsém a n. é. közönséget tudatni, hogy üzletemet Piacz-utca 83. Geréby házba helyeztem át. Rendkívül olcsó árak. Singer szerkezetű varrógépeket ezeltől 50 frt., most 30 frt., karikahajós varrógépeket ezeltől 90 frt., most 50 frt., Vibratin Schütl, szivarkahajós varrógépek ezeltől 80 frt., most 45 frt. Minden egyes varrógépért 5 évi jótállást vállalok. Tis-telettel: Deutsch Ede.

Ez a tőkegyűjtés jellemzi például a francia, német és angol társadalmat, ellentétben az olasz, spanyol, a magyar társadalommal. A tőkegyűjtésre az embereket a család, a társadalom kell, hogy ránevelje. Az állam feladata viszont, hogy a közgazdasági élet egészséges állapotára ügyeljen, a melyben a tőkegyűjtés lehetséges legyen.

Dr. Thaly Kálmán jelölése.

— A függetlenségi párt gyűlése. —

Debreczen, szeptember 3.

Debreczen város első kerületének a függetlenségi és 48-as párthoz tartozó választó polgárait nagy lelkesedés vezette tegnap délután arra a gyűlésre, amelyet a képviselőjelölés ügyében a kör csapóutcza helyiségében megtartottak.

Kovács József ügyvéd nyitotta meg a kerületi gyűlést s örömmel üdvözölte, hogy a munkaidő daczára is olyan szép számmal gyűltek össze a kerület választó-polgárai. Hangsúlyozta, hogy a mai gyűlés célja igen fontos, a kerületnek most az általános képviselőválasztások küszöbén jelöltet kell állítania!

— Éljen dr. Thaly Kálmán! hangzott a választó polgárok válasza.

Kovács József beszéde további során megmagyarázta, hogy a pártszervezet szerint az intéző bizottság hozza javaslatba a jelöltet. Örömmel teljesíti a bizottság ezt a tisztelet is és kijelenti, hogy az intézőbizottság újra dr. Thaly Kálmán jelölését hozza javaslatba.

— Éljen dr. Thaly Kálmán! — zúgtak közbe a választó polgárok.

Kovács József: Az önök lelkes eljenzéséből konstatálhatom, hogy a debreczeni függetlenségi 48-as párt az első kerületben dr. Thaly Kálmánt kiál-

totta ki képviselőjelöltjévé. (Hosszas, lelkes eljenzés.) A párt elnöksége gondoskodik arról, hogy ezt a határozatot jelöltünk tudomására hozza. Most csak arra kérem önöket, buzgólkodjanak mellette lelkesedéssel, hogy annak idején győzelemre vigyük zászlóját. (Lelekes eljenzés.)

Kiss Albert: Nagyon röviden kívánok szólni. Több, mint két évtizede annak, hogy Debreczen mindenki által, pártkülönbség nélkül egyaránt tisztelt képviselőjével a képviselőházban is együtt küzdöttem elveinkért. Csaknem mindig együtt voltunk és együtt tárgyaltunk. Volt időm és alkalmam, hogy megismerjem melyen ember s hogy Debreczen szeretetére és tiszteletére milyen méltó. Ha Debreczen független polgárai őt most ismét nagy többséggel megválasztják, dicsőséggel mutathatnak rá, hogy Thaly Kálmán az ő képviselőjük. Mindnyájan lelkesedéssel küzdünk, hogy minél nagyobb szótöbbséggel válasszuk meg. Én azt hiszem, hogy még sokszor fog elhangzani a mi ajkainkról ez a felkiáltás: Éljen dr. Thaly Kálmán! (Zúgó eljenzés.)

Kovács József jelentette ezután, hogy dr. Thaly Kálmán, akit már határozott választott meg a független polgárság, vasárnap délután Kossuth Ferenczel Bősörményből Debreczenbe érkezik. Ez alkalomból a hatvan utcai vasuti indóháznál ünnepélyes fogadtatásban részesül. Felhívta a választó polgárokat, hogy a fogadtatásnál, amelynek részleteit a lapokban előre közreadják, minél tömegesebb számban jelenjenek meg. Ezzel a kerületi gyűlést dr. Thaly Kálmán életetésével bezárom.

Lelkes eljenzés után a párt kerületi jelölő gyűlése véget ért. Ma délután öt órakor ismét gyűlés lesz, amikor a második kerület választó polgárai fogják dr. Bakonyi Sámuel képviselőjelöltjükül kikiáltani.

A máramaros-szigeti kiállítás berekesztése.

— Távirati tudósítás. —

Máramaros-Szigetről telegrafálja tudósítónk:

A máramarosszigeti gazdasági és ipar kiállítás nyolcz napon keresztül élénk látogatottságnak örvendett; még Galiciából is számosan keresték fel. Az utolsó napon kétezernél több látogatója volt.

Az ünnepélyes berekesztés alkalmával a nagyszámu közönség lelkes ovációkban részesítette a nemes szívű fáradhatatlan védnököt, báró Roszner Ervinné szül. Forgách Klotild grófnőt s a kiállítás diszelnökét dr. Roszner Ervin báró főispánt.

A bezárás aktusa a főépület kapuja előtt folyt le s a férfiak födetlen fölhallgatták az egyesült dalkörök által előadott himnuszt, a mely után Roszner Ervin báró főispán lelkes beszédet mondott, kiemelve a kormány részéről tapasztalt jóindulatot s a nagyközönség és a sajtó meleg érdeklődését, bensőségteljes hangon mondott köszönetet a kiállítóknak, a rendező-bizottságnak, a nagyközönségnek, a sajtónak s mindenekfelett a kormánynak. A hallgatóság lelkesen és hosszasan eljenzett.

Lator Sándor országgyűlési képviselő, a gazdasági egyesület alelnöke mondott ezután nagy hatást keltett beszédet Nyegre László országgyűlési képviselő, gazdasági egyesületi elnök helyett, a kit hivatalos teendői a fővárosba szólítottak. Nemsak az egyesület, de az egész vármegyei közönség meleg köszönetét tolmácsolta a diszelnöknek s a védnökönök azért a buzgóságukért és fáradozásukért, a melylyel a vármegye egész lakosságának nagy háliját érdemelték ki. A lendületes beszéd nagy tetszésre talált.

Ezután báró Roszner Ervinné született gróf Forgách Klotild, — mint a kiállítás védnökönje, szívből fakadt szép szavakban mondott köszönetet mindazoknak, akik a kiállítás ügyét támogatták; érzésteli beszédéből kisugárzott a vármegye iránti erős szeretete. A nagy közönség perczekig eljenzett a köztisztelőben álló védnököt, a kinek leginkább köszönhető a kiállítás szép sikere.

Végül még Szerémy György polgármester mondott Máramaros-Sziget város nevében köszönetet.

VIDÉK.

A mezőturi botrányok. A mezőturi rendőrségi közegek visszaélései tárgya-

— A nagymama köve?

— Igen. Az az óhajta, hogy halála után a sírjára hengerítsék... Szegény nagymama oly különös... de hiszen olyan boldogtalan is volt egész életében!

— Bizony csuf, vén egy kő ez, Margit; de annál szebb, fiatalabb vagy te, ha itt állsz rajta.

A lányka az ifju nyaka köré fonta karjait s az erős kézzel leemelte onnan.

Nevetgélve és suttogva mentek ki a kertajtón a nyirfaerdőbe, mely a reggeli harmatos napsugárban úgy csillogott, mint valami aranygyűrűkkel telt ékszerszekrény.

— Igen — suttogott a lányka — olyan ifju maradjon a szerelmünk, mint az egy napig nyíló virág és olyan tartós legyen, mint a kő ott lenn.

Az ifju annyira föllekesült e szavakra s úgy elragadta férfiásheve, hogy meg kellett állnia s ott az árnyas lombok alatt össze-vissza csókolták egymást.

Az eső megeredt s ugyancsak kopogtatta az ablaküvegeket

Most egy utazó-kocsi robogott elő és nemsokára már az országúton, a kőfalon túl száguldtak tova a tüzes paripák drága terhükkel. Majd a hidon hallatszott a kocsi dábörgése, ami azt jelentette, hogy mindjárt áttér a határon.

A patak szomorúan folydogált tovább a sötétségen át, mint valami tajtéktól borított, messziről üldözött vad. A lányka zokogva fordult el az esőtől csepegő, széltől csikorgó ablaktól, melynek keretében a nagyanyja jóságos arcát látta.

— Nagyanyám... óh édes nagyanyám... az én hibám e, hogy szeretjük egymást?

S míg a lovak vadul röpitették messzebb a kocsit, tovább folyt a látomány:

Az öreg asszony megállította örökké pergő rokkája kerekét s tisztes ősz fejét odanyomta az ablak üvegtáblájához, úgy, hogy messziről is jól láthatták; — csak nézte-nézte a tájat.

Az eső csak úgy zuhogott le a szélben hajlongó fákra és cserjékre, a lombok

kisértetiesen zizegtek s falevelek hullottak a sáros utra.

A folyondár összetépvén himbálódzott magas karóján ide oda s virágai hervadtan, összetépvén úgy csüngtek le róla, mint élettelen pillangók.

De odalenn büszkén, szilárdan állt most is a vén, mohos szikladarab s a likacsában nőtt, megszáradt moha elkezdett duzzadozni s uj csirákat hajtott.

Uglátszott, mintha ez a mohos kő a nagymama felé ravaszul hunyorgatott volna a hajnali szürkületben.

Az öregasszony megint csak megindította a rokkája kerekét s annak egyhangu berregése s az esőnek az ablaküvegei verdeső méla, egyhangu zenéje mellett gunyosan mormogta:

— Hogy a te hibád-e... vagy az ő hibája? Ne azon törd a fejedet!... Inkább azt mond meg... gyermekem... mit akartatok ti azzal az egy napig nyíló virággal?

ban tegnapra tiltakozó népgyűlést hívtak egybe, melyet azonban a hatóság betiltott. Daczára a betiltásnak, délelőtt 10 órakor, a mikorára a népgyűlés hirdette volt, a nagy piac téren óriási közönség gyűlt össze, mely elkecseregett zúgolódással fogadta a betiltó rendeletet. A megszorított csendőrség mindenütt talpon volt és többször szétugrasztotta a tömeget. Csakis a higgadtabb elemek közbelépésének köszönhető, hogy vérontás nem történt. A sérültek orvoslása végett küldöttséget menesztenek a belügyminiszterhez. A község népe lázban van. E hó 15 re újból hívnak össze népgyűlést.

Esküvőről a halálba. Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap, vasárnap délután Kis-Pesten, sötét gyászt borítva egy fiatal pár lakodalmi boldogságára. Sillári Endre fővárosi rendőrtisztviselőnek és nejének, szül. Erős Rozáliának a fia: Sillári István Sándor tegnap tartotta esküvőjét Szent-Lőrinczen Róka Emiliával, egy nagyon szent lőrinci polgár leányával. Esküvő után az új pár meg a násznép kocsikra ültek, hogy Kis-Pestre hajtsanak. Az első kocsi ül az örömanya: Erős Rozália egy nőrokonával és egy leánykával. Kis-Pestre érve a Nagy Sándor-utcában ezt a kocsit elragadták a lovak és szédítő sebességgel ragadták magukkal. A kocsi igyekezett megfékezni a lovakat, de hiába; a megvadult állatokkal nem tudott birni. A kocsi ülők rémült kiáltásaira az utcán járó-kelők közül is többen a lovak után vetették magukat, de ezek feltartóztatlanul száguldtak előre. Erős Rozália látva, hogy a kocsit nem bírják megállítani, kiugrott a kocsiból, de vesztére. Ugy vágódott a földre, hogy agyrázkódást szenvedett és nyomban meghalt. A lovak pedig tovább rohantak mignem a másik utcában felfordították a kocsit.

Templomavatás Miskolcson. A miskolczi izraelita hitközség új templomát és elemi iskoláját tegnap avatták íel nagy ünnepélyességgel. Délelőtt 11 órakor volt az Erzsébet királynéről nevezett elemi iskola felavatása. Az ünnepély az iskola dísztermében volt. Jelen voltak: Kun Bertalan ev. ref. püspök, Horváth Lajos főrendiházi tag, Tarnay Gyula alispán, Soltész polgármester, Tóth Dániel ev. ref. esperes, Zabrachy kath. plébános, Görgey László máv. üzletvezető, Jekelfalussy Andor nyug. kuriai bíró, Kovács Lajos megyei főügyész, több magasrangú tiszt, számos küldöttség és az izr. hitközség minden számot tevő tagja, továbbá igen sok hölgy. Dr. Gencai hitközségi elnök megnyitó beszéde után ének és ima, majd felavató beszéd következett. Délután volt a templom felavatása nagy néptömeg jelenlétében. Az ünnepély szép rendben folyt le. A templom kulcsának átadása után a közönség bevonult a templomba, mire a frigszekrényben elhelyezték a szentiratokat, az örök mécsset meggyújtották, beszédet és imát mondtak és a himnuszot adták elő. Este bankett volt.

Gyujtogató leány.

— Saját tudósítónktól. —

Egy olvetemedett cselédleány gonosz-sága tartja izgalomban Tés község lakosait. Csamangó Zauzsannának hívják a gonosztevőt, akit — mint levelezőnk írja — gyilkosság és gyujtogatásért tartóztatott le a csendőrség és kísérte be a törvényszéki fogházba. Csamangó Zauzsanna Bálint András gazdánál állott szolgálatban s ott mindenleány volt.

A múlt héten Bálinték egész nap kint

voltak a földéken burgonyát szedni, a háznál csak a cselédleányt és a két kis gyermeket hagyták. Zsuzsi akkor, alighogy a gazdája eltávozott, a két kis gyermeket bezárta a szobába, maga pedig elment hazulról s csak estefelé tért vissza s ekkor bocsátotta ki a gyermekeket is. Bálint, mikor este hazajött s megtudta a gyermekektől, hogy Zsuzsi mit csinált, egy kötél darabbal elverte a leányt. — Tegnapelőtt Bálintéknak ismét el kellett távozni hazulról s a két gyermeket a leányra bízták, a kire szigorúan ráparancsolták, hogy vigyázzon a gyermekekre. Zsuzsi csak azt várta, hogy egyedül maradjon. A két gyermeket bezárta a szobába és távozni készült, mire a gyermekek sivalkodni kezdtek. E miatt a leány annyira dühbe jött, hogy a két kis gyermeket, az egyik 3, másik 6 éves fiú, megfojtotta. Hogy pedig szörnyű bűnét pálistolja, petróleummal leöntötte az ágyneműt és a butorokat s azután felgyújtotta a szobát, maga pedig elmenekült.

A szomszédok észrevették a tüzet s csakhamar el is oltották, mielőtt a gyermekek ruhája, — kik halva feküdtek a szoba közepén — meggyulladt volna. A csendőrség elfogta a gyilkos leányt, a ki bevallotta szörnyű bűnét s okául azt hozván fel, hogy a gazdája megverte s attól félt, hogy a gyermekek ismét elárulják.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A dohánygyári lopás.

Annak idején hiradással voltunk arról a lopásról, a melyet a debreczeni dohánygyár egyik: Szabó nevű éjjeli őre elkövetett. Hajnaltájban a kerítésen át dobálta ki a dohányt feleségének, és ennek a jelenetnek pénzügyőrök voltak a szemtanúi. Az éjjeli őrt akkor nyomban elbocsátották a szolgálatból s a központi igazgatóság rendelkezésére bűnfenyítő feljelentést tettek ellene a királyi ügyészségnél. Az ügyészség átirata alapján a vizsgálóbíró elrendelte a vizsgálatot és a vádlottat, valamint több tanut hallgatott ki. A vizsgáló bíróság most fejezte be ebben az ügyben a vizsgálatot s az iratokat további eljárás céljából áttette a királyi ügyészséghez.

Döntés a színházügyben.

Debreczen, szept. 3.

Debreczen közönsége érthető érdeklődéssel nézett a városi tanács tegnapi ülése elé, amelyen — mint előre jeleztük — dönteni kellett a pályázók kérelme felett.

A tanácsülésen Oláh Károly előadó indítványozta, hogy a színházbizottság javaslata alapján Komjáthy Jánosnak adja továbbra is a tanács Debreczen színházát. Ezzel szemben Komlóssy Arthur főjegyző emelkedett szólásra. Hivatkozott a közönség óhajására, melylyel új igazgatót s új rendszert kíván, külön indítványt terjesztett be, amelyben azt javasolták a tanácsnak, hogy

a színházat Makó Lajosnak adja ki. Ezt az indítványt Komlóssy Arthuron kívül aláírták: Boczkó Sámuel, Bészler Károly és Hajdu Gyula.

Vecsey Imre tb. főjegyző szintén felszólt. Hangsúlyozta a közönség köréből felhangzó elégedetlenséget s azt, hogy a színház jövőjének biztosítását az intendatúra visszaállításában látja. Erre indítványt terjesztett be s ehhez csatlakozott Király Gyula tanácsnok is.

Komjáthy János mellett Ábrahám László tisztifőügyész szólott s azután szavazat alá bocsátották az intendatúra ügyét, amely csak két szavazatot kapott, azután a pályázat ügyét. Ebben egyformán oszlottak meg a szavazatok. Makó mellett szavaztak: Komlóssy Arthur, Boczkó Sámuel, Bészler Károly és Hajdu Gyula. Komjáthy mellett szavaztak: Oláh Károly, Ábrahám László, Körner Adolf és Király Gyula. A szavazatok egyformán oszlottak meg s az elnöklő polgármester a Komjáthy János javára döntött.

A tanács határozata iránt nagy érdeklődés nyilatkozott meg s néhány percz mulva már mindenfelé élénken pertraktáltak a hozott határozatot. A közönség elismerése azok mellett szólott, akik a tanácsban a közönségért exponáltak magukat.

Egy bizonyos. Az, hogy igazgató ennél nehezebben még nem kapta meg a debreczeni színházat. A színházbizottság és a tanács túlnyomó többségének elismerése és bizalmára számítottak Komjáthy hívei s ez a döntő pillanatokban fokozatosan bukott alá. A színházbizottságban csupán két szó többséget kapott, a tanácsban pedig már éppen a színművészet régi barátai de annál elfogulatlanabb kritikusi részéről erős ellenhangulatra talált és csak elnöki döntés mentette meg számára a színházat.

Nem az utolsó határozat ez ebben az ügyben. Most jön a még erősebb kritika, a közönséget képviselő törvényhatósági bizottság kritikája. Ez pedig — hiszen tudja mindenki a városban — a másik pályázó Makó Lajos javára kedvező. Mellette, ő benne öszpontosul most a bizalom.

Közgyűlés elé viszik a színházi döntés ügyét még pedig a rendkívüli közgyűlés elé, amelynek sürgős összehívását törvényhatósági bizottsági tagok fogják kérni. — Ezen a közgyűlésen beterjesztik a debreczeni színház bérletének nagy többsége által aláírt kérelmét, hogy a közgyűlés változtassa meg a régi és semmi reményre se jogosító viszonyokat és adja a színházat más igazgatónak, a Komjáthy mellett pályázó Makó Lajosnak.

Ebben áll ma a debreczeni színház ügye. Kettős konzekvenciát vonhat le belőle minden elfogulatlan bírása a helyzetnek. Egyik az, hogy a közönség semmiképpen sem akar megnyugodni a hozott határozatban, s az utolsó fórumig viszi az ügyet, a másik pedig, hogy Komjáthynek nem sok öröme és reménye lehet a debreczeni színházhoz, ha nem találja maga mellett, akikre ezután lenne a legnagyobb szüksége, a — közönséget.

ÚJDONSÁGOK.

* **Kossuth Ferencz Debreczenben.** Kossuth Ferencz, a függetlenségi és 48-as párt vezére és dr. Thaly Kálmán Debreczen első kerületének országgyűlési képviselője, szombaton este Debreczenbe érkeznek s másnap hajnalban Bősörménybe mennek át, ahol jelen lesznek a dr. Benedek János programbeszédének megtartásán. — Kossuth Ferencz és Thaly Kálmán is lelkesen fognak szólani Bocskay népéhez, hogy dr. Benedek János képviselőjelöltjük köré csoportosuljanak. — A vasárnap délutáni vonattal azonban ugy Kossuth Ferencz, mint dr. Thaly Kálmán Debreczenbe érkeznek. Ebből az alkalomból a függetlenségi választópolgárok lelkes fogadtatásban részesítik őket. A hatvan-utcai vasuti állomáshoz lobogók alatt vonulnak ki és az érkezőket ünnepélyesen fogják üdvözölni. A bevonulás után dr. Thaly Kálmán megtartja beszámoló és programbeszédét s ezután Kossuth Ferencz is beszédet fog intézni a választópolgárokhoz. A fogadtatás és ünnepség további részleteit még ezután állapítja meg a függetlenségi pártintéző bizottsága.

* **A közigazgatási bizottság ülése.** Debreczen város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését holnapután, azaz csütörtökön délután három órakor fogja megtartani a városháza nagytanácstermében.

* **Dr. Körössy Kálmán jelölése.** Debreczen város első választókerületében a szabadelpvűpárt intéző férfainak bizalma Dr. Körössy Kálmánban, Debreczen poéta ügyvédjében, összpontosul. Mint teljesen megbízható forrásból értesülünk, a szabadelpvűpárt tagjai őt akarják az első kerületben képviselőjelöltnek kikiáltani. Arra hivattak már fel kérték dr. Körössy Kálmánt, a ki kijelentte, hogy ha a párt gyűlésen elvtársainak bizalma benne összpontosul — ami különben tekintve dr. Körössy Kálmán rokonszenves egyéniségét és azt a tiszteletet, amelyben pártkülönbség nélkül is méltán részesül elfogadja a jelöltséget. Így tehát bizonyosra vehető hogy dr. Körössy Kálmán lesz Debreczen első kerületében a szabadelpvű párt képviselőjelöltje.

* **Szabadság után** Vecsey Imre tb. főjegyző szabadságáról visszaérkezett s tegnap már újból elfoglalta hivatalát.

* **Bor- és hús-fogyasztási adó.** Debreczen szab. kir. város borital és hús-fogyasztási adójának 1902. évre feltétlen, 1903. és 1904. évekre feltételes joghatállyal leendő biztosítása tárgyában az egyezkedési tárgyalás 1901. évi szeptember hó 12-én d. e. 9 órakor a városháza nagytanácstermében fog megtartani. Erre a korlátlan és korlátolt italmérőket, kis mértékben elárúsítókat, mérszárosokat, henteseket és hús-vágókat a debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóságnak 34575/II. 1001. számú meg-

keresése folytán meghívjuk. Debreczen, 1901. auguszt. 29. A város tanács.

* **Negyven éves találkozó.** Azok, a kik 1861-ben a debreczeni ref. főiskolában tették az érettségi vizsgát, mult szombaton tartották érdekes találkozójukat a nagyerdei Dobos pavilonban. Negyvennégy vizsgázó közül meghívható volt harminczkettő, a többi ismeretlen tartózkodásu, vagy elhalt. Többen kimentették elmaradásukat. — Megjelentek tizen, még pedig: *Korbuly* Ignác kir. táblai bíró, Gyulafehérváron, nejével, fiaival és leányaival, *Biró* Antal lelkész, Derecskéről, nejével és leányával és fiával, *Kozma* Sándor nyug. tanár H.-Bősörményből fiaival és leányával, *Szemes* László lelkész, Szent-Jánosról, *Uray* József lelkész Csomaközről, dr. *Izsb* Lajos, orvos, Jász-Ladányból, *Balogh* Lajos ügyvéd, Székelyhidről, *Osváth* Ferencz ügyvéd, leányával és vejével Kolbenhayer Kálmán törvényszéki bíróval, továbbá *Kovássy* Ferencz, birtokos és *Szilágyi* Károly ügyvéd, mindhárom helyből. Megjelent a 40. év előtti *Contra Scriba* *Balogh* Ferencz, akadémiai tanár is. Érdekes volt látni az egyáltalán vig kedélyű iskola társakat, kik a mult emlékeit felelevenítve, együtt töltöttek néhány kedélyes órát. Szeptember 1-én azaz vasárnap közös ebédre gyűltek össze s ott elhatározták, hogy ezután is minden öt évben megtartják találkozójukat.

* **Munkabeosztás a pályaudvari postán** (nem pedig — mint jelezve volt — a főtéri posta). Utalvány felvétel és takarékbé- és kifizetés: vasárnap délelőtt 9—12, hétköznap délelőtt 8—12, délután 2—5. — Csomag felvétel: vasárnap délelőtt 9—12, hétköznap délelőtt 8—12, délután 2—7-ig.

* **Összeégett ember.** Megrendítő szerencsétlenség történt az elmúlt éjjel *Bukovszky* Mihály 42 éves napszámmal. Szegény embert állandóan üldözte a balsors, alig szabadult meg az egyik bajtól, máris más szakadt a nyakába. Nem rég került ki a debreczeni kórházból, hol heteken át eszméletlenül feküdt egy verekedés alkalmával szenvedett sérülései miatt. A kórházat elhagyva Grósz Zsigmond püspökladányi határban levő gatályi tanyájára szegődött el és dolgozott az egész nyáron át. A szombati esős, szeles idő erősen lehűtötte a levegőt, a munkások fázósan húzódtak egy pásztor tűz köré, melyet éjjelre is égni hagytak. Késő este a tűz köré tértek nyugodni, köztük *Bukovszky* is, a ki háttal feküdt a tűz mellé s a hideg éjszakában jól eső meleget árasztó tűz mellett elszunnyadt. Vigyázatlanságból annyira közel feküdt tűzhöz, hogy a láng csakhamar belekapott ruhájába s egy pillanat alatt lángba borította. Az irtóztató fájdalom felriasztotta álmából s jajgatva hívta segítségül alvó társait. Az álmukból felriadt munkások pusztá kézzel szaggadták le a földön fetregő *Bukovszky*ról az égő

ruhát s e miatt többen szenvedtek közülök is kezükön kisebb égési sebeket. A ruháitól megfosztott *Bukovszky* borzasztóan nézett ki, egész jobb oldala összeégett. Lepedőbe burkolva tegnap délután vonaton szállították be a debreczeni kórházba, a honnan azonnal értesítették a vizsgáló bíróságot a súlyos beteg kihallgatása végett, mert nem remélték, hogy a reggel már életben találja.

* **Sok a jelentkező.** Debreczenben, az iskolák városában, még mindig sok szülő van tele aggodalommal ilyenkor, a tanév kezdetén, hogy hová adja gyermekét. A gymnasiumok első osztályai olyan hamar megtelnek növendékekkel, hogy a jelentkezők legnagyobb részét el kell utasítani. A róm. kath. gymnasiumban az első osztály növendékeinek száma a beiratás első napján teljes volt, s eddig már harmincöt újabb jelentkezőt voltak kénytelenek elutasítani.

* **A városi iktató hivatal** tanácsi iktatója: *Takács* Bálint, szabadságáról visszatért és tegnap már elfoglalta hivatalát.

* **A „Petőfi dalkör“** által mult hó 31-én tartott estélye alkalmával felülfizettek: *Komlóssy* Arthur, *Vattay* Géza urnak 8—3 koronát; *Dr. Varga* Lajos, *Komlóssy* Miklós, *Kállai* Sándor urak 2—2 koronát; *Kadarász* Gyuláné urnő, *N. N.* és *Szabó* László urnak 1—1 koronát, mely szives adományokért a dalkör nevében fogadják hálás köszönetem. *Szentgyörgyi* József pénztárnok.

* **A vasuti szerencsétlenség.** Tegnap lapunkban részletesen megemlékeztünk arról a nagy vasuti szerencsétlenségről, mely *Taraczköz* állomáson a Debreczen felé jövő vonatot érte. A minden alapot nélkülöző igaztalan híresztelésekkel szemben, melyekből borzasztó katasztrófát sejtett a nagy közönség, megirtuk a teljes igazságot, ami pedig nagyon távol esik az elterjedt híresztelésektől. Az összeütközés következtében megsérült a két vonat mozdonya, két kalauz kocsi, egy háló és egy harmad osztályu kocsi. Már abból a pusztá tényből, hogy a vasut összes szenvedett kárja alig haladja meg a három ezer koronát, gyanítani lehet, hogy az összeütközés nem történt meg oly borzasztó erővel, mint azt egyesek hitték. Az utasok közül tizenketten sérültek meg, ezek is legnagyobb részt összeütközés ablak üvegek karczolásától és a megindult podgyászok ütéstől származtak. Egyedül *Kasztl* Imre jegyvizsgáló az, kinek sérülése komolyabb természetű. Az összeütközés pillanatában leesett s belső sérülést szenvedett, állapota azonban nem reménytelen. A sebesülteket a hely színére érkezett dr. *Bukovszky* técsői és dr. *Noszay* nagybocskói pályatorvos urak részesítették első segélyben. A vasuti igazgatóság szigoru vizsgálatot rendelt el, melynek vezetésével a debreczeni ügyvezetőséget mint *Taraczköz* közvetlen felettes hatóságát bizta

Itt az idő, most vagy soha!

Amidőn a tisztelt vevő közönségnek alkalma nyílik tetemes pénztakarítására, hogyha **czipő, kalap és fehérnemű** szükségletét **Neumann Testvérek** kereskedésében fogja beszerezni, — hol már óriási választéku férfi, női és gyermek **czipők, kalapok, nyakkendőket**, férfi és női **ingek**, valamint más **urli divatcikk** megérkeztek. Szives meggyőződést kérve, vagyunk tisztelettel: **NEUMANN TESTVÉREK** Tisza-Palotában.

Amidőn a tisztelt vevő közönségnek alkalma nyílik tetemes pénztakarítására, hogyha **czipő, kalap és fehérnemű** szükségletét **Neumann Testvérek** kereskedésében fogja beszerezni, — hol már óriási választéku férfi, női és gyermek **czipők, kalapok, nyakkendőket**, férfi és női **ingek**, valamint más **urli divatcikk** megérkeztek. Szives meggyőződést kérve, vagyunk tisztelettel: **NEUMANN TESTVÉREK** Tisza-Palotában.

meg, honnan már a kiküldöttek elutaztak a helyszínére, hogy a hatósággal egyetértőleg ejtsék meg a vizsgálatot. Mint értesültünk a szerencsétlenséget egy fiatal kezdő vasutas Ujlaki Jenő hibája idézte elő, a ki *önkhatalmulag, még mielőtt a gyorsvonat utja szabaddá tételt volna, az állomás védjelszójét szabadra állította.* A gyorsvonat mozdonyvezetője pedig az állomásba vezető erős kanyarulat miatt későn vette észre az újjában álló akadályt, a vonatot megállítani nem bírta s az összeütközés megtörtént. Az állomás főnöke a szolgálatban levő hivatalnokot Csorbány Józsefet azonnal elvonta a szolgálattól és a további teendőket maga végezte. A gyorsvonat utasai 84 percz, a személyvonat utasai négy óra 15 percz késéssel minden további akadály nélkül utaztak tovább.

*** Tanévet nyitó ünnepély.** Az izr. elemi iskolákban a tanév ünnepélyes megnyitása folyó hó 4-én azaz szerdán délután 8 órakor fog a Deák Ferencz-utcai izr. templomban megtartatni. A gyermekek reggel fél 8 órakor gyülekeznek az iskola helyiségeiben, a honnan tanítóik vezetése alatt vonulnak a templomba. Miről a t. cz. szülőket van szerencsénk ezuton is értesíteni, az igazgatóság.

*** Elfogott örült.** — Lapunk szerdai számában megemlékeztünk arról, hogy M. Szücs István a kórházból megszökött. Két hónapig a törvényszék fogházában synylódott, mint vizsgólati fogoly. Ez idő alatt — különös viselkedése miatt állandóan két orvos megfigyelése alatt állott, akik végre örültnek nyilvánították. M. Szücs István előtt megnyílt börtöne ajtaja, hogy a másik börtön falai fogadják be lakóul. Már két hete volt a kórház örültek részére fenntartott osztályában, mikor a mult kedden rendszeres sétája alkalmával eszébe jutott az arany szabadság és egy őrizetlen pillanatban a falon keresztül megszökött. A keresésére indult kórházi ápolók eredmény nélkül tértek vissza. M. Szücs István úgy eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Az esetet bejelentették a rendőrségnél, mely elrendelte országos körözését. A körözés eredményre vezetett, mert tegnap reggel a H-Böszörmény utcáin csavargó örültet felismerték, elfogták és a délutáni vonattal visszahozták a kórházba. M. Szücs Istvánra a történetek után kettőzött figyelemmel örködnek.

*** Elhunyt tanuló.** Ifj. Bészler János és egész családját mérhetlen fájdalom sújtotta le. A család szemefénye, az élete tavaszán lévő Zoltán meghalt. Szorgalmas, jó fiu volt. Mint a ref. gymnasium ötödik osztályának tanulója, tanárai és tanulóársai szeretetét bírta. És most, mikor már fokozott örömeiket lelhatték volna benne a jó szülők, a halál kiragadta szerető karjaik közül. A fájdalomtól sújtott család erről a következő gyászjelentést adta ki: „A legmélyebb fájdalomtól megtörve tudatjuk, hogy szeretett jó gyermekünk, illetve test-

vérünk és unokám *Bészler Zoltán* ev. ref. főgymnasiumi V-ik osztályu tanuló a folyó évi szeptember hó 1-én hosszas betegség után, életének 16-ik évében, fájdalom nélkül elhunyt. Égbe költözött kedves gyermekünk temetése a f. hó 3-án délután 3 órakor fog megtartatni, a mikor is drága halottunk, a Fűvészkert-utcai 20 ik számú háznál végbemenő ev. ref. egyházi szertartás után, a Kossuth-utcai temetőbe fog korai sírjába elhelyeztetni. Debreczen, 1901. szeptember hó 2-án. Bánatos szülei: Ifj. Bészler János és neje sz. Hubay Terézia. Testvérei: Verona, János, Margit, Irén, Gizella, Lajos. Nagyatyja: Id. Bészler János.

*** A hegedű miatt.** Kandi Kálmán cigány könnyű szerrel akart hegedűhöz jutni, azzal kenyeret keresni. Egyik városzéki koresmába az ottan hegedülő Bodizs Mihály zenésztől elkérte a hegedűjét, hogy egy-két nótát elhuzzasson. Kandi a kölcsönkért hegedűn aztán addig nótázott, míg a szárazfa nála maradt. Bodizs Mihály napokig várta, hogy visszahozzák hegedűjét, de látta, hogy a hegedű veszélyben van és jelentést tett a rendőrségnél. Kandi Kálmánt tegnap éjjel a rendőr a piacon találta éppen akkor, mikor a hegedűn játszott. A bűnügyi osztályhoz vitte hát fel a cigányt, amely addig mig elintézi az ügyet, őrizetbe vette a cigányt.

*** Vacsorát kapnak a katonák.** Egy lap azt írja, hogy a hadügyminisztériumban most már csakugyan foglalkoznak azzal a tervvel, hogy vacsorát adnak a katonáknak. És pedig kocsonyát. A minisztérium meghallgatott egy csomó szakteknit, katonákat és polgárokat egyben — s valamennyien úgy nyilatkoztak, hogy nem omlik össze a világ, ha a katonák estére is kap valami kis enniválót. S a kocsonya — szörnyen olcsó. A vacsora azonban csak télre van előirányozva. Az, hogy mi nyáron is vacsorázunk, nem lehet irányadó a katonaságra nézve.

*** Tíz éves találkozó.** Tíz éves találkozóira gyűltek össze tegnap Debreczenben azok, akik ezelőtt tíz évvel tettek érettséget a debreczeni főiskolában. A találkozóhoz megjelentek: Bicskey Imre, Horvát József, Csóka Sámuel, Csáthy Zoltán, dr. Szende Sándor, dr. Dávidházi Imre, Juhász László, Balogh Mihály, Nagy Károly, dr. Dóczy Emil, dr. Weinberger Sándor, dr. Burkósz Sándor, dr. Hajdu Lajos, K. Kiss József, Kovács Lajos, Kasza Pál, Kis Lajos, Fehér Gyula, Barcza József. Tegnap délelőtt 11 órakor a főiskola óratóriumában hálaadó istentiszteletre gyűltek össze az egykori tanulóársak s közülök Juhász László ev. ref. lelkész mondott imát. Azután valamennyien a főiskola disztermébe vonultak, ahol egy megalapítandó szépművészeti muzeum céljaira 160 kor. alapítványt tettek s elhatározták, hogy tíz év múlva — ha Isten is úgy akarja — újból találkozóra gyűlnek Debreczenben. Délben a Dobos pavillonban gyűltek ebédre, ahol egykori tanáraik közül Géressy Kálmán, Dóczy Imre, Sinka Sándor, Nagy Elek, Kiss József és Tóth József szintén megjelentek. De részt vettek a banketten Sinka Sándorné, Nagy Elekné, Csóka Sámuelné, Kiss Lajosné, Dóczy Ilonka és Kovács

Iréne is. Bankett előtt az egész társaság lefényképeztette magát s azután a banketten vége hossza nem volt a felköszöntőknek. A Magyarai tesvérek zenekarának tüzes magyar nótái mellett estig a legkitünőbb hangulatban mulattott a társaság s azután bucsut vettek a tíz évre kitűzött újabb találkozó és viszontlátás reményében.

*** A debreczeni légszeszgyárban** az új, háromezer köbméteres légszesztartó felállítását megkezdették. Az érdekes és nagyszabású munkálatot délutánonként négy és öt óra között bárki megtekintheti.

*** A debreczeni kereskedelmi és iparkamara** a következő pályázatokat teszi lapunk útján közzé: A bécsi cs. és kir. tűzérési anyagraktár f. évi szeptember 13-iki lejárattal a következő anyagok beszerzésére hirdet nyilvános árlejtést: Ágyu felszerelés, szerszámok, szövetek ércneműek, papír, világítási eszközök, szerszámok. Jász-Nagy-Kun-Szolnok m. kir. államépítészeti hivatala közhírré teszi, miszerint a karczagi földmives iskolánál sertés és baromfi-öl munkáira 2800 koronával, mosókonyhára 900 koronával pályázatot nyit. A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1902. évre szükséges mintegy 2140 métermázsas kőolaj szállításának biztosítása tekintetéből f. évi szeptember 20-án nyilvános árlejtést tart. — A m. kir. államvasutak igazgatósága a különböző állomásokon összegyűlt mintegy 14,500 db. üres petroleum bordót szándékozik elárusítani. A venni szándékozók ajánlataikat f. évi szeptember hó 20-ig beadhatják. — A m. kir. államvasutak igazgatósága az évenként szükséges kékszinű rongy kéreg papirból közönségesen cachirotott 30,000,000 db. menetjegy szállítására f. évi szeptember 21-iki lejárattal nyilvános árlejtést tart. — Debreczen, 1901. szeptember 2. Kereskedelmi és iparkamara.

*** Aranyvilág Debreczenben.** Méltán elmondhatják ezt az állami tisztviselők, a kiket tegnap és tegnapelőtt aranypénzzel fizettek ki. Az aranyvilág igaz boldogsága azonban az lett volna, ha a mozgalommal remélt fizetésjavítás is bekövetkezett volna az aranyokkal.

*** A szövetkezetek statisztikája.** Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter elrendelte a szövetkezetek országos összeírását. Már valamennyi törvényhatóság elkészült a munkálatokkal s a részletes adatokat megküldötte a miniszternek. A minisztérium most állítja össze a mindenre kiterjedő részletes statisztikát, mely szerint az ország területén az 1900. év végéig 377 törzsszövetkezet működött, ezenkívül van 17 olyan ipari szövetkezet, amelyek hitel-szövetkezeti alapon állanak s tagjaik részére közös fogyasztási anyagraktárt is tartanak.

*** Elveszett.** Vasárnap reggel teafa sétapálcza a Margit-fürdőtől a Timár-utcaig. Kéretik a szives megtaláló, hogy kiadóhivatalunkban tulajdonosságához juttassa.

*** Liliom aroz- és kézöréme szepült, májfoltot és kiütéseket feltétlenül eltávolít, teljesen ártalmatlan, ezért a Liliom szappannal együtt a hölgyek legkedveltebb toiletozikként képezi. Eredeti minőségben kapható L. Kovács Nándor gyógyszerésznél a „Fehér Hattyu“ gyógyszerárban, 35 és 50 kros tégelyekben, a crémbezel való Liliom szappan ára 35 kr.**

A szabadalmazott „JOHN“-féle kémény-toldal minden kéményt megjavít. A szél bármely irányból és bármily erővel fúj is, mindig elszívólag működik. A füst kitódlását nem gátolhatja meg soha. A nap csak kedvező hatást gyakorol a kémény huzatára. Eső javítja a kémény huzatát. Rozsdásodás és kormosodás rendkívül egyszerű szerkezeténél fogva lehetetlen. Felszerelése bárki által eszközölhető. Olcsóbb és jobb minden hasonló szerkezetű kéménytoldónál. A szabadalmazott „JOHN“-féle kéménytoldal egyedül kapható: Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

* **Neumann M.** Magyarország legnagyobb és legrégebb férfi-, fiu- és gyermekruha cég debreczeni fióktelepe által a következő közhasznú értesítés közzétételére kértünk fel: Hajdúvármegye és Debreczen szab. kir. város nagyérdemű közönségének páratlanul álló és kényelmes módot nyújtó ruhászükségletének beszerzésére, a mennyiben nem kell, hogy jó minőségű, elegáns, divatos és mégis olcsó öltönyért Pestre, Bécsbe, esetleg a külföld más városához forduljanak, mert szükségletét itthon a legjobb hiraévnak örvendő kész férfi-ruha üzletben kiszámíthatatlan nagy választékban teljesen azonos minőségben, — a legutolsó divatszabás szerint készülve, feltétlenül olcsóbban kapja meg. Raktáramon kizárólag csakis legjobb szövetekből készült ruhákat tartok s így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy áruimmal még a legmagasabb fokú igényeknek is képes vagyok megfelelni. Mőrtökszerinti ruhák elkészítésének külön osztály áll a nagyközönség rendelkezésére. Ezen pártolásra érdemes üzlet Debreczenben, főtér, a magyar kir. postával szemben van. *Kitűnő tisztelettel: Neumann M.*

* **Kupfer József** vezetése alatt álló Domán és Kurz posztó- és gyapjuszövet nagyraktárba az őszi és téli időnyire legújabb divatu gyapjuszövetek megérkeztek és hogy a mélyen tisztelt vevőközönség olcsón juthasson ugy a legújabb, mint a legfinomabb szövetekhez, elhatároztuk, hogy gyári nagy raktárunkban kiesinyben is eljuttatjuk Domán és Kurz, Debreczen, Kossuth utca. Nagy takarékpénztár épületében.

TÁVIRATOK.

Az orosz csapatmozdulatok a Pruth mentén.

Budapest, szept. 2. Jassyból távirják, hogy ott az utóbbi időben igen sok orosz tiszt utazik át. Egy orosz tábornok egy jassy-i lap tudósítója előtt úgy nyilatkozott, hogy a Pruth mentén most azért van olyan nagymérvű csapatmozgósítás, mert az idén az orosz hadsereg legfontosabb hadgyakorlatai ezen a vidéken fognak lefolyni. Nem érti — tette hozzá a tiszt — Románia idegességét, valamint a magyar és osztrák sajtó lármáját.

Uj hármasszövetség.

Budapest, szeptember 2. Egy madridi lap jelenti, hogy igaz ugyan, hogy Alfonso király nem megy el a reimsi hadgyakorlatokra, viszont a legközelebb egy külön orosz követség fog Madridba járni, hogy Spanyolországgal tárgyalásokat folytasson az orosz-francia szövetségbe való belépése iránt. Silvela volt miniszterelnök nagy híve ennek a szövetségnek, mely szerint

Spanyolországot kivonná a mostani politikai elszigeteltségéből.

Apponyi utja.

Budapest, szeptember 2. Gróf Apponyi Albert az interparlamentáris konferenciára Brüsszelbe utazott.

A képviselőválasztások.

Budapest, szeptember 2. A B. H. holnapi számában a legilletékesebb forrásból szerzett információi alapján fogja jelenteni, hogy az általános képviselőválasztásokat még e hó végén megkezdik. A minisztertanácsban ma Széll Kálmán bejelentette a jövő hét programját s ezzel egyidejűleg azt is, hogy a házat kilenczedikén feloszlatják s az általános képviselőválasztások szeptember harminczadikán veszik kezdetüket. A választásokat kezdi Budapest székes főváros polgársága az első erre kitűzött napon, vagyis szeptember 30-án. Az ország többi részében tíz nap alatt kell bevégezni a választásokat. Erre utolsó napul október kilenczedike tűzött ki.

A csákovári mandátum.

Budapest, szeptember 2. A császári kerület független választópolgárai tegnap népies értekezletet tartottak, melyen dr. Horváth Gyula fővárosi ügyvédet kiáltották ki képviselőjelöltül. Az értekezlet Kossuth Ferencz pártelnöknek üdvözlő táviratot küldött.

A vasuti összeütközés sérültjei.

Budapest, szeptember 2. A Taraczkónál összeütközött debreczeni vonatokon könnyebb sérülést szenvedtek: Dr. Tegze Miklósné, Guba Jánosné, Papp Gábor, Schlachta főerdész a fiával és Lel albiró.

A nagyváradai polgármester.

Budapest, szeptember 2. Bulyovszky Józsefet, Nagyvárad polgármesterét, a ki igen súlyos idegbanban szenved, konzultációra felvitték Budapestre. A polgármester a Pannónia szállodában vett lakást. Ma délben olyan heves idegrohamot kapott, hogy a mentőkért kellett telefonálni, akik csakhamar megérkeztek és a polgármestert a Schwarzer-féle gyógyintézetbe vitték.

A kolumbiál vizsály.

Carracas, szeptember 1. A kormány valamennyi vele barátságos viszonyban lévő államhoz memorandumot intézett a Kolumbiával támadt vizsály dolgában. A memorandum azt mondja egyebek között, hogy a kormány úgy véli, hogy az ellenségeskedés kitorése küszöbön van.

Közönség köréből.*

Panasz.

Nem tudom van-e tudomása az egészségügy feltékeny ápolására is hivatott rendőrségnek, hogy az úrszékek tisztítására szolgáló kocsik zablá vesztetten, éppen abban az időben járnak-kelnek az utcákon, amikor az adófizető polgárság lakásait szellőzteti és a kellemes alkonyban terített asztalához tér.

Mi következik abból, hogy e kocsik az alkony beálltától egészen 9 óráig ide stova mászkálnak?

Az következik, hogy a kellemetlen és főképp egészségellenes bűz elterjedése miatt, az adófizető polgárság, sem lakását nem szellőztetheti, sem pedig fáradtan hazatérve magát a szabad levegőn ki nem pihenheti, sem pedig saját munkája után jól megérdemelt estebédet nyugodt élvezettel el nem fogyaszthatja, már pedig én úgy gondolom, hogy az egészség legelső feltételei ezek: jó levegő, nyugalom és étkezés.

Elkeserítette ez az állapot a Szent-Anna végén és Vigkedvü Mihály-utcán lakó polgárok kedélyét, hogy esetről-esetre, kora — alkonyattól — késő estig, folyton ablakjai alatt mászkálnak e kocsik.

E tarthatatlan helyzetből kifolyólag a nevezett utcák lakossága nevében felkérem a rendőrséget, — hivatkozva az egészség drága és pótolhatatlan kincsére, — miszerint e kocsik vezetőinek oly utasítást adni szíveskedjék, hogy kötelességök végzésére csak a lakosság nyugalomra térése után, tehát 11 óra után induljanak el.

Abban a biztató reményben, miszerint a város fentnevezett részén lakó polgárainak szerény kérelmét a rendőrfőkapitányság szíves figyelmével megajándékozni kegyes lesz. Tisztelettel maradtam:

Egy polgár.

* E rovatban felelősséget nem vállal a Szerk.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **A román királyi pár Budapesten.** (Éjjeli expressz tudósítás.) A román királyi pár ma reggel átutazott Budapesten. Reggel 7 óra 50 perczkor érkeztek meg a keleti pályaudvarra a kolozsvári gyorsvonattal, amelyhez a királyi pár részére két külön udvari kocsit volt csatolva. A királyi pár fogadására megjelentek a pályaudvaron Cociurano Viktor román konzul, Pekáry József királyi tanácsos, főkapitányhelyettes, Lachnit állomásfőnök, Öffner vasuti főfelügyelő és Pavlik rendőrfelügyelő. A királyi pár 1 óra hosszáig időzött Budapesten. Károly román király kiszállott a kocsijából s a tiszteletére megjelent urakkal a királyi váróterembe ment, ahol az egész időt beszélgetéssel töltötte. Különösen érdeklődött Budapest

fejlődése és a jelenlegi politikai viszonyok iránt. Erzsébet királyné (Carmen Sylva) az egész időt a vasuti kocsiban töltötte. A királyi pár 8 óra 50 perczkor a bécsi gyorsvonattal tovább utazott. A román királyi pár a ragatzi fürdőbe utazik, ahol három hetet fognak tölteni.

× A mikor két kormány közt konfliktus van. (Éjjeli express tudósítás.)

Párisból táviratozzák, hogy a török nagykövet a szultán születésnapja alkalmából nagy fogadóestélyt akart rendezni, mely azonban elmaradt abból az okból, mert Andró hadügyminiszter nem engedte meg a katonai zenekarnak, hogy az estélyen játszhasson. — Az esetet diplomáciai körökben élénken kommentálták.

Megégett betörő.

— Saját tudósítónktól. —

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt éjjel Körtyvélyesen. Buxbaum Sándor körtyvélyesi kereskedő üzletében éjnek dején petroleum robbanás történt, minek következtében a kereskedő és családja súlyos sérülést szenvedett. A szerencsétlenség előidézője pedig a halállal vívódik. Czipak András és Molnos Mihály körtyvélyesi lakosok ugyanis szombaton éjjel feltörték Buxbaum üzletét.

Hogy betörési munkájukat végezhesék, gyufaszálakat gyujtogattak s az egyik betörő Czipak András éppen a petroleumos edény körül kotorászott, a hol az egyik égő gyufaszál eldobta s az véletlenül beleesett a petroleumba, minek következtében a petroleum felrobbant. A szétfröcscent égő petroleum Czipak ruháját meggyújtotta s ezenkívül a robbanás a falhoz vágta, hol karját és oldalbordáit összetörte. A robbanás ezenkívül átütötte azt a keskeny falat is, amely az üzletet a család hálószobájától elválasztotta s széthullott kődarabok az ágyban fekvő kereskedő, feleségét és egyik gyermekét súlyosan megebesítették.

Molnos, a másik betörő bezuozott fejfel menekült a robbanás színhelyéről. Mire a felriadt szomszédok a helyszínre értek, Czipakot teljesen összeegve, eszméletlen állapotban találták. Ugy szállították el lakására, hol most a halállal vívódik. A csendőrség Molnos vallomásából megállapította a szerencsétlenség részleteit, a tetteseket azonban súlyos sérülésük miatt kénytelen volt szabadlábon hagyni.

CSARNOK,

A büntársak.

— Regény. —

(Folyt.)

— Tudom Endre, tudom. Nem is neheztelek, hiszen ugy is nagyon jó nekem.

— Nem sokáig maradsz itt édes Ilnom! Az a néhány hó eltelik s akkor s akkor, én nagyon, de nagyon boldoggá foglak tenni.

— Hogy mivel hálálom meg, — felelt Ilnon csengő hangján — nem is kér-

dezed? Rajongva foglak szeretni. Nem távozom soha oldalod mellől, édes gyönyörrel osztom meg örömeidet, vigasztalni foglak bánataidban, amire kéni fogom a jó Istent soha se mérjen te rád. Hogy olyan igazán és forrón szeretsz engem, mint ahogy én: abba már nem is kételkedem. Meggyőző róla a te hűséged, ragaszkodásod. Feláldozod szabad idődet. Eljössz éjjelenként hozzám. Mit törődöl az idővel, a sötét félelmes uttal, eljössz, csakhogy láthass, csakhogy kebledre ölelhess s elmondhass nekem, hogy milyen nagyon boldoggá fogsz tenni.

- Imádni foglak!
- Endre, mily nagyon szeretlek.
- Kastély lesz édes otthonod.
- S a gyámatyám?
- Ott fog velünk lakni.
- Megosztja bánatainkat.
- Meg örömeinket.
- Ó sohasem lesz vig.
- De elégedett igen!

Malvin nem hallott több szót, Felcsigázott kíváncsisággal tekintett be az ablakon, milyen hévvel szorítá keblére a szép leányt Endre, milyen erősen forrtak egybe ajkaik. Oh, ez sok, nagyon sok volt neki. Jég-hidegséggel vádolták, azt mondták, nincs szíve, nem tud érezni s ezek közt volt a gróf is. Ha most mindazok az ő szíve kinjárt éreznék, talán elviselhetetlen volna rájuk nézve; hiszen, hogy meg nem szakad, csak azért van, mert a szenvedés közt is édesíti a bosszu érzete.

Nagyon kevés, de mégis némi nyugalmat érzett, mikor a gróf távozásra készülését látta. Rá nézve a szerelmesek boldog perczre nagyon kinos volt. Az a néhány percz is nehezen telt el.

A gróf megszókolta Ilnont s a remete szobájába kísérte. Itt elváltak egymástól. Míg az öreg remete szokás szerint kalapját és keresztes botját vette elő, hogy a gróft kocsijáig kísérje, addig Ilnon visszatért szobájába. Elégülten térdelt az ágya mellett álló Mária képhez és imádkozott. A grófnő ezt a perczet fel akarta használni. Látta, hogy a remete a gróffal elment, hirtelen összeszedve minden bátorságát, az ajtó felé tartott.

Pillanatra megállott, megegyeszer kémlelő pillantást vetett a távozók után, hogy nem néznek-e vissza s miután meggyőződött róla, feltárta az ajtót, belépett először a remete, s innen a mitsem sejtő s nyugodtan imádkozó Ilnon szobájába.

Megállott az ajtónál, széles fekete köpenyét kitárta. Nehány perczig még nyugodtan nézett a leányra, kinek arany színű haja hosszasan omlott le, azután félig reszkető hangon szólította meg a leányt.

— Ilnon!

A leányka felállott, rátekinített a fekétebe öltözött nőre s sikoltva, sápadtan húzódott a kép alá. A grófnő azonban hozzálépett, megfogta kezét, mely erősen reszketett az övében. Édesen szólott hozzá, de minden szava fulánk volt az ártatlan leányka szívének.

— A ki nálad volt, hazudott! Ő nem komornyik, de montilloni gróf maga. Meg akar csalni, tévuttra vezetni. Tetszel neki, ez az egész. Én meg akarlak menteni, azért jöttem ide, ha nem hiszed, győződj meg róla: a neje vagyok.

Ilnon e szavak után sikoltva tántorodott vissza. Halványan rogyott össze. Malvin pedig gunyos mosollyal nézett reá s azután mintha valami üzte volna e helyről, gyorsan hagyta el a konyhót s rezgő galnyak között futott a távozók után. Lelkiismerete is kinozta, egész testében remegett s amiért mindent megtudhatott, gazdagon fizette meg, ez az éjszaka örökké emlékezetes marad előtte.

(Folyt. köv.)

7531/1901. tkv.

Árverési hirdetés kivonat.

A debreczeni királyi törvényszék mint tkvi. hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Molnár Mihályné Birini Sári végrehajthatónak Tisza Juliánna és Sára kiskora elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törv. szék, a debreczeni kir. járásbírósa területén lévő és a debreczeni 2851. sz. tjkvben A.+1 sor 7088 hrsz. szántónak Tiszai Juliánát és Sárát illető hányadára 271 k. 66 fill., továbbá az A.+2—4 sor 5230. 5229. 5228. hrsz. számok a felvett tégláskerti belteleknek ugyanazokat illető hányadára 812 k. 33 fill., végül ugyanabban a telekkönyvben A.+5 sor 9208. hrsz. ujosztású szántónak ugyan azokat ill. hányadára 423 k. 82 fill. ben megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül 1901. évi szeptember hó 21 napjának d. u. 3 órája e királyi törvényszék árverési termében kitiizetik. Kikiáltási ár a fent irt becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlanok szükség esetén a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, a vagy az 1881 LX. t. cz. 170 §. értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elősmervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőrségénél és hirdetésnyi tábláján tekinthetők meg.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1901. év július hó 28-án.

Harsányi Gusztáv
kir. törvsz. bíró.

ELADÓ SZŐLŐ.

Székelyhidi nagy hegyen egyike a legszébb szőlőknek, körülbelül 2 kat. hold a legfinomabb oltványokkal, teljesen termő, fele részben különleges csemege, fele részben kitünő borfaj, 2 szobás urilak, kitünő ivóvízű kut, külön konyha, sütőkemence, óriási kőpince, igen szép gyümölcsös, az idej termésel vagy anélkül eladó. Amerikai alanyra oltott zöld és fás oltványokra előjegyzések igen előnyösen már most elfogadtatnak. Bővebb értesítést nyujt:

Arany Sándor
székelyhidi lakos.

Üzlet átalakítása folytán több rendbeli használt

**üzleti állványok és
üvegezett iroda falak**

olcsó árban eladók

Kaszanyitzky Endre

Piac-utca 57. sz. házánál.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szög 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Egy gyermektelen házaspár szabad (pincze lakást kap takarítás és kiszolgálásért. Barna-utca 2. szám alatt. Értekezhetni délután 1 és 3 között a háznál.

Egy fiatal ember keresetlik, ki egy 2 éves realistát tanít. Miklós u. 21.

Egy kis szoba 2 fiatal embernek. kiadó Miklós-utca 21.

Utczai csinosan butorozott előszobás kis szobát keres egy bankhivatalnok. Czim a kiadóhivatalban.

Egy éves kereskedelmi tanfolyamot. jeles eredménnyel végzett. szőpírású nő, megfelelő alkalmazást keres. Leveleket F. I. címen Kecskeútra IV. A. Sutu-u. 254 szám alá kér.

Egy csinosan butorozott szoba a Collégium közelében kiadó. Mergó u. 11.

Tankönyvek használt állapotban a legjutányosabban beszerezhetők Harmathy Pál antiquariumában Fűvészkert-utcán.

Glazé-keztük tisztítását jutányos áron vállalom. — Péterfia-utca 37. sz.

Zongora olcsón eladó, esetleg részletre József kir. her.-u. 4.

Értesítés. Varrógép és kerékpárüzletemet Piacz u. 83. sz. alá. (Geréby ház) helyeztem át. Deutsch Ede.

Belső guton 43 hold föld kiadó, vagy eladó. a kondoros mellett a kis szepesen 45 hold föld kiadó, tulajdonosa Faragó utca 22. sz.

Csemege szőlő, turkesztán dinya, őszibarack, igen zamatos körték állandóan friss érkezés kapható Czeglédy és Polgárnál.

Katona keztük mosása, javításával együtt párja 16 fillér (8kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Videkről legezészerűbb az apróhirdetések díját posta utalványon beküldeni, amelyre a hirdetés szövege a ráfér.

Háztelek a varga kertben és a Péterfia-utcán az országos tanítói árvaház mellett jutányos áron eladók. Értekezni, özv Varga Ferenczné tulajdonossal, Simonyi-ut. 19.

Blouzok legújabb divat szerint beszerezhetők és megrendelhetők előnyös árakban Márton Gyula férfi és női divatüzletében Bika szálloda mellett.

Igyunk ebesi artézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár Piacz-utca 7. szám.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle Penetefü cukorka. Kapható Borsy-cukrászdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Rizling bor vidékünk leghibesebb bora Buday Gyula úr szentgyörgyi ábrányi és székelyhidi szőlő nagy birtokos termelése, literenként 40 kr-ért kapható Várai József kereskedésében, városi új bérházban. Ugyanítt kaphatók, Buday féle érmelléki összes régi fajborok.

Van szereacsánk a n. érd. közönséget értesíteni, hogy raktárunk

női-divatosztályát

az őszi- téli idényre a legújabb színes és fekete selyem, gyapjú női ruhaszövet, flanel, mosóvelez, téli kendő, sál, ruhadíszek és béllésárakkal dusan felszereltük. A Kunz József és Társa cégétől átvett árukat pedig

rendkívüli jutányos áron árusítjuk el.

Kiváló tisztelettel

Donogán és Somossy,
Kunz József és Társa utódai.

20 kr.

egy kiló finom csemege szőlő

3—4 kilós kosarakban

Szabó Lajos fiai cégénél.
Debreczen, Tisza palota.

Dohányzsineg és Szőlő taposó zsák

kizárólag legjobb hazai gyártmány, kapható:

Kontsek Géza

előbb Gaszner Károly fűszer-, csemege- és mag-nagykereskedésében. — Debreczen, Kossuth-u.

Minden külföldinél jobbak! és olcsóbbak.

a „Debreczeni vasöntöde és géplakatosság!” aranyéremmel kitüntetett

kutszivattyúi, borsajtói és szőlőzuzó gépei!

Eladás egyedül a gyártelepen: Péterfia végén, a hatházi-utcában

Melyik a legjobb szépítő folyadék?

MOLLITERGIN

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az arcz és kéz bőrét, nem zsiroz, teljesen ártalmatlan.

Hatása meglepően gyors.

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits J.

a Kigyóhoz címzett gyógyszerárában, Debreczenben.

DEUTSCH LAJOS
(előbb Varga Lajos fűszerkereskedésében.)
Piacz-utca 38. szám.

— olcsó árakon kapható —
— legjobb minőségű —
szobapadló-lakkok

Wischin és Nejedly-féle bornstein lakk,
Weyrauch-féle szesz lakk. Világhírű pilanlat alatt száradó Lechler-féle Linoleum.

özy. Katz Hermanné

ez úton tudatja, hogy boldogult férje által alapított és 20 éven át vezetett

férfi ruha és szabóüzletet változatlan módon folytatja és az edig nyilvánult általános bizalmat és pártfogást továbbra is kéri.



A világhírű

„Dürkopp“-

féle

DIANA

kerékpárok

csak egyedül

a vezérképviselő

SCHWEITZER TESTVÉREK cégénél szereshetők be, a legalsó gyári árak mellett kényelmes részletfizetésre is.

Gyáriraktár: Debreczen, Piacz-utca 56. sz. a